

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction przygotowała raport dotyczący sytuacji narkotykowej w Europie w roku 2023. Kluczowym przesłaniem płynącym z analizy Europejskiego raportu narkotykowego 2023 jest to, że wpływ używania niedozwolonych środków odurzających jest obecnie widoczny niemal wszędzie w naszym społeczeństwie. W kontekście krajowym uwidaczniają i zaostrzają one inne złożone problemy polityczne, takie jak bezdomność, leczenie zaburzeń psychicznych i przestępczość wśród młodzieży. W niektórych krajach obserwujemy również wyższy poziom przemocy i korupcji napędzanej przez rynek narkotykowy.

Z analizy wskaźników podaży dotyczących powszechnie stosowanych niedozwolonych środków odurzających w Unii Europejskiej wynika, że dostępność wszystkich rodzajów substancji jest w dalszym ciągu wysoka. Rynek charakteryzuje się obecnie stosunkowo powszechną dostępnością większego wyboru narkotyków, często o wysokiej mocy lub czystości.

Łatwemu dostępowi do narkotyków towarzyszyła większa różnorodność substancji na rynku niedozwolonych środków odurzających, narażając konsumentów na szerszy asortyment substancji psychoaktywnych. Obejmują one nowe narkotyki syntetyczne, w przypadku których wiedza na temat zagrożeń dla zdrowia jest często ograniczona. Budzi to obawy dotyczące możliwości częstszego stosowania niedozwolonych substancji w ogóle oraz wyższego ryzyka związanego z niektórymi z nich. Osoby używające narkotyków mogą być bardziej narażone na szkodliwe skutki zdrowotne, m.in. na zatrucia i zgony, ponieważ konsumują, prawdopodobnie nieświadomie, substancje o większej sile działania lub nowsze narkotyki bądź mieszaniny substancji, w przypadku których interakcje mogą zwiększyć potencjalne szkody zdrowotne.

W Europejskim raporcie narkotykowym 2023 podkreślono rosnące znaczenie narkotyków syntetycznych, pojawianie się nowych substancji, nowe praktyki produkcyjne na rynku narkotykowym oraz fakt, że wiele szkód związanych z używaniem narkotyków potęgują interakcje między narkotykami, świadomie lub nieświadomie konsumowanymi razem. Regularne wykrywanie syntetycznych kannaboidów wraz z naturalnymi kannaboidami w materiale ziołowym budzi podobne obawy. Wszystkie te kwestie potwierdzają wniosek wyciągnięty z analizy, którą przedstawiamy w tym roku: kryminalistyczne i toksykologiczne źródła informacji stały się istotnymi elementami zrozumienia rozwoju zarówno na rynku narkotykowym, jak i skutków zdrowotnych zmieniających się wzorców konsumpcji narkotyków.

Konopie indyjskie nadal są najpowszechniej używanym niedozwolonym środkiem odurzającym. Według doniesień uzależnienie od konopi indyjskich stanowi znaczną część nowych zgłoszeń na leczenie uzależnienia od narkotyków w Europie. Sytuacja wydaje się jednak dość zróżnicowana w poszczególnych krajach, zarówno pod względem obecnej sytuacji, jak i praktyk sprawozdawczych.

W Europie rośnie także różnorodność dostępnych produktów z konopi indyjskich. Obejmują one wyciągi i produkty jadalne o dużej sile działania, które wiązano z przypadkami ostrych zatruc na szpitalnych oddziałach ratunkowych. Odnotowano ogólny wzrost liczby doniesień o materiale ziołowym, w którym wykryto THC lub inne naturalne kannabinoidy wraz z syntetycznymi kannabinoidami. Podsyciło to obawy, że produkty z konopi indyjskich, zwykle o niskiej zawartości THC, są fałszowane silnymi syntetycznymi kannabinoidami, podkreślając znaczenie analizy toksykologicznej w celu wykrycia tych substancji. Zafałszowane materiały ziołowe mogą wyglądać jak naturalne konopie indyjskie i dlatego mogą być błędnie sprzedawane jako konopie indyjskie niczego niepodejrzewającym konsumentom. Niektóre syntetyczne kannabinoidy są niezwykle silne, dlatego wiązano je z przedawkowaniami, także ze skutkiem śmiertelnym.

Kokaina jest obecnie drugim najczęściej zgłaszanym narkotykiem, zarówno przez osoby rozpoczynające leczenie po raz pierwszy, jak i figurującym w dostępnych danych dotyczących przypadków ostrego zatrucia narkotykami na szpitalnych oddziałach ratunkowych.

Oprócz kokainy, używanie syntetycznych substancji pobudzających ma związek z ryzykiem zarówno dla zdrowia fizycznego, jak i psychicznego. Większość wskaźników podaje, że amfetamina pozostaje najczęściej stosowaną niedozwoloną syntetyczną substancją pobudzającą w Europie. Na rynku narkotyków w tym obszarze istnieje jednak coraz większa różnorodność, co wskazuje, że zarówno metamfetamina, jak i syntetyczne katynony przyczyniają się obecnie znacznie bardziej niż w przeszłości do problemów związanych z używaniem substancji pobudzających w Europie.

Konsumenci mogą postrzegać różne substancje pobudzające jako funkcjonalnie podobne i być skłonni do próbowania nowych produktów w zależności od ich dostępności na rynku. Ponieważ syntetyczne substancje pobudzające mogą być również dostępne w postaci podobnie wyglądających proszków lub tabletek, konsumenci mogą czasami nie być świadomi, jaką konkretną substancję lub mieszankę substancji pobudzających konsumują. Narkotyki te można także znaleźć w tabletkach sprzedawanych jako MDMA.

W wielu państwach członkowskich UE pojawiają się oznaki coraz częstszego używania podtlenku azotu, znanego również jako gaz rozweselający, do celów odurzania. Podtlenek azotu ma wiele zastosowań komercyjnych i toczy się debata na temat tego, w jakim stopniu substancja ta wiąże się z negatywnym wpływem na zdrowie, zwłaszcza u osób używających jej sporadycznie.

Heroina nadal jest najczęściej używanym nielegalnym opioidem w Europie, a także narkotykiem odpowiedzialnym za znaczną część obciążeń zdrowotnych związanych z konsumpcją niedozwolonych środków odurzających. Jednak dostępne dane sugerują również, że heroina nie spełnia już tak kluczowej funkcji jak kiedyś, natomiast to syntetyczne opioidy wydają się odgrywać bardziej znaczącą rolę w problemach związanych z opioidami w niektórych krajach. Opioidy, zwykle w połączeniu z innymi substancjami, nadal są substancjami najczęściej przyczyniającymi się do zgonów spowodowanych narkotykami.

Z całością raportu można zapoznać się [tutaj](#)